

عجز خلافت عباسی در برابر پیشوای جود و کرامت

تاریخ زندگی ائمه شیعه دربردارنده نکات بسیار ظریف و عبرت‌آموز است. اما یکی از مهم‌ترین نکات این است که هر چند اغلب ائمه از قدرت خلافت بهره‌مند نبودند ولی فضایل و جایگاه علمی و اخلاقی و نیز حیثیت و آبروی آنها نزد مردم به قدری والا بود که برای دستگاه خلافت اموی و عباسی خطری دائم محسوب می‌شدند.

تاریخ زندگی ائمه شیعه دربردارنده نکات بسیار ظریف و عبرت‌آموز است. اما یکی از مهم‌ترین نکات این است که هر چند اغلب ائمه از قدرت خلافت بهره‌مند نبودند ولی فضایل و جایگاه علمی و اخلاقی و نیز حیثیت و آبروی آنها نزد مردم به قدری والا بود که باعث دستگاه خلافت اموی، عباسی، خطی، دأئمه محسوب می‌شدند. در فضایل علی و فرزندان او همین بس که دوستانشان از ترس دستگاه خلافت و دشمنانشان از روی عداوت، فضایلشان را پنهان می‌کردند، ولی جامعه اسلامی آنها را فاضل‌ترین و عالم‌ترین مردمان و شایسته‌ترین افراد برای حکمرانی می‌دانسته‌اند. این جایگاه ویژه اولاد علی (ع) در جامعه اسلامی، موجب می‌شد حاکمان اموی و عباسی ستم‌های بسیاری را نسبت به آنها روا دارند اما آنچه خلفای عباسی در زمان امام محمدتقی، برای خنثی کردن خطری که از جانب این امام معصوم احساس می‌کردند، انجام دادند، تا حدی منحصر به فرد بود. مامون آن قدر زیرک بود که بداند باید امام را به نزدیک‌ترین شیوه زیر نظر بگیرد و از همین رو دختر خود را به همسری امام جواد (ع) درآورد.

این شیوه مواجهه مامون با امام جواد، هرچند بظاهر نشان از دوستی و خویشاوندی داشت، ولی درواقع یکی از بدترین انواع شکنجه برای این فرزند رسول خدا بود، تا ایشان حتی در خانه خود نیز از شر دستگاه سیاسی درامان نباشد. امام جواد در بیست و پنج سالگی بر اساس برخی روایات ازسوی دختر مامون به شهادت رسید. هرچند از یک منظر، این اوج مظلومیت امام جواد است که از طریق همسر خود مورد اصابت زهر کینه خلیفه زمان قرار می‌گیرد، اما از سوی دیگر، شهادت امام گواه این است که حقیقت و پیروان حقیقت، از چنان قدرت معنوی ای برخوردارند که بزرگ‌ترین زورگویان و ستمگران تاریخ با در اختیار داشتن همه ابزارهای تبلیغی و نظامی و سیاسی، در برابر آنها روسیاه خواهند بود زیرا شهادت امام از سوی همسر او، بیش از هر چیز نشان دهنده اوج عجز و ناتوانی و هراس حقیرانه دستگاه خلافت عباسی در برابر امام محمدتقی (ع) است.

حسین برید - جام جم